

Số: *18* /BC-LĐT BXH

Hà Nội, ngày *15* tháng *02* năm 2023

BÁO CÁO

Tổng kết công tác phòng, chống thiên tai năm 2022 và triển khai nhiệm vụ năm 2023

Kính gửi: Ban Chỉ đạo Quốc gia về phòng, chống thiên tai

Thực hiện văn bản số 90/QGPCTT ngày 20/12/2022 của Ban Chỉ đạo Quốc gia về phòng, chống thiên tai về việc tổng kết công tác phòng, chống thiên tai năm 2022 và triển khai nhiệm vụ năm 2023, Ban Chỉ huy phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội tổng hợp, báo cáo như sau:

PHẦN I

TỔNG KẾT CÔNG TÁC PHÒNG, CHỐNG THIÊN TAI NĂM 2022

I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Tình hình thiên tai năm 2022

Trong năm 2022, thiên tai xảy ra bất thường, cực đoan, trái quy luật, từ đầu năm đến nay trên địa bàn cả nước đã xảy ra 7 cơn bão, 02 áp thấp nhiệt đới trên biển Đông, 255 trận giông, lốc sét, 300 trận lũ quét, sạt lở đất; 190 vụ sạt lở bờ sông, bờ biển; 02 đợt rét đậm, rét hại; 02 đợt nắng nóng, hạn hán; 12 đợt gió mạnh, sóng lớn trên biển, đặc biệt nghiêm trọng tại các tỉnh Nghệ An, Hòa Bình và một số tỉnh Trung Bộ đã ảnh hưởng lớn đến đời sống và sản xuất của nhân dân. Thiên tai đã làm 173 người chết và mất tích; 300 người bị thương; 1.193 nhà bị đổ, sập, trôi; 19.104 nhà hư hỏng, tốc mái. Tổng thiệt hại ước tính trên 18.000 tỷ đồng.

Một số trận thiên tai gây thiệt hại lớn như sau:

- Bão số 4 và mưa lũ sau bão: Bão số 4 (Noru) đạt cường độ mạnh nhất cấp 15, giật cấp 17 gần đạt cấp siêu bão trên biển Đông, đổ bộ vào Đà Nẵng - Quảng Nam ngày 28/9 đã gây mưa rất lớn tại các tỉnh Nam đồng bằng Bắc Bộ, Trung Bộ từ Thanh Hóa đến Quảng Ngãi, trong đó riêng Nghệ An mưa lớn từ 300-500mm (Quỳnh Lưu 662mm; Con Cuông 650mm); gây ngập lụt nghiêm trọng khu vực trũng thấp, ven sông như Quỳnh Lưu, Thanh Chương, Hưng Nguyên,... Đặc biệt đêm 01/10, rạng sáng ngày 02/10, mưa cường độ rất lớn 273mm đã gây lũ quét nghiêm trọng tại xã Tả Cự và thị trấn Mùng Xén, huyện Kỳ Sơn. Mưa lũ sau bão đã làm 09 người chết, 10.375 nhà bị hư hỏng, gần 20.000 nhà bị ngập; tổng thiệt hại về vật chất trên 5.481 tỷ đồng, tập trung tại

07 tỉnh (Nghệ An, Thanh Hoá, Hà Tĩnh, Quảng Trị, Thừa Thiên Huế, Quảng Nam, Quảng Ngãi).

- Bão số 5 và mưa lũ sau bão: Bão số 5 đổ bộ vào khu vực từ Quảng Nam - Quảng Ngãi với sức gió cấp 6, giật cấp 8; hoàn lưu bão gây mưa lớn từ 300-500mm tại các tỉnh từ Quảng Bình - Quảng Nam, riêng tại Đà Nẵng, Thừa Thiên Huế mưa rất lớn từ 500-800mm. Mưa lũ đã làm 09 người chết, 41 nhà bị hư hỏng; 96.884 nhà bị ngập; 122 điểm, đường giao thông bị sạt lở, ách tắc; tổng thiệt hại vật chất trên 1.916 tỷ đồng tập trung tại 05 tỉnh, thành phố (Đà Nẵng, Thừa Thiên Huế, Quảng Trị, Quảng Bình, Quảng Nam).

Ngoài ra, mưa lũ lớn, bất thường cuối tháng 3, đầu tháng 4 và trận mưa lớn từ ngày 10-12/10 tại khu vực miền Trung; 02 trận mưa lũ sớm từ 10-13/5 và 22- 31/5 tại khu vực Bắc Bộ: bão số 2, số 3 và gió mùa Tây Nam mạnh giữa tháng 7 đã gây thiệt hại nặng nề cho các khu vực miền núi phía Bắc (Lạng Sơn, Lào Cai, Lai Châu, Hà Giang, Tuyên Quang, Cao Bằng, Bắc Kạn, Hoà Bình, Điện Biên, Sơn La, Yên Bái, Phú Thọ, Ninh Bình), Tây Nguyên (Kon Tum, Đắk Lắk, Đắk Nông, Lâm Đồng) và Cà Mau. Các đợt thiên tai đã làm 132 người chết, mất tích; 9,587 nhà sập đổ, hư hỏng, hơn 200.000ha lúa, hoa màu bị thiệt hại, 393km đê, kênh mương bị sạt lở, 188 đập và 271 công trình thuỷ lợi hư hỏng, nhiều tuyến giao thông bị sạt lở, ách tắc với khối lượng đất đá khoảng 3 triệu m³. Tổng thiệt hại vật chất khoảng 11.500 tỷ đồng.

2. Công tác chỉ đạo, ứng phó, khắc phục hậu quả do thiên tai gây ra

Thực hiện chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, để bảo đảm thực hiện tốt công tác trợ giúp xã hội, hỗ trợ người dân khắc phục hậu quả thiên tai năm 2022, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội đã ban hành các văn bản chỉ đạo địa phương chủ động nguồn lực để cứu trợ kịp thời cho người dân, bảo đảm không có người dân nào bị thiếu ăn, thiếu mặc, không có chỗ ở, cụ thể:

- Văn bản số 2425/LĐTBXH-BTXH ngày 11/7/2022 đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ đạo Sở Lao động - Thương binh và Xã hội và các Sở, ban, ngành rà soát, thống kê tình hình thiệt hại, số hộ, số khẩu bị thiệt hại, người chết, mất tích hoặc bị thương, các hộ có nhà đổ, sập, trôi có nguy cơ thiếu đói trên địa bàn do ảnh hưởng của mưa, bão, nhất là các hộ nghèo, hộ gia đình chính sách, đồng bào dân tộc thiểu số; chủ động huy động nguồn lực địa phương để hỗ trợ kịp thời cho người dân bị thiếu đói; trường hợp địa phương khó khăn không tự giải quyết được thì chủ động đề nghị Trung ương hỗ trợ.

- Văn bản số 3569/LĐTBXH-BTXH ngày 16/9/2022 đề nghị Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội và Ủy ban nhân dân các tỉnh: Hòa Bình, Lào Cai, Yên Bái, Sơn La, Phú Thọ, Hà Nam, Ninh Bình, Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị và Thừa Thiên Huế về việc khắc phục hậu quả thiên tai gây ra ở các tỉnh Bắc Bộ (thực hiện ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Công điện số 803/CD-TTg ngày 09/9/2022 về việc chủ động ứng phó và khắc phục hậu quả mưa lũ).

- Văn bản số 3961/LĐTBXH-BTXH ngày 04/10/2022 đề nghị Ủy ban nhân dân thành phố Đà Nẵng và Ủy ban nhân dân các tỉnh: Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Thừa Thiên Huế, Gia Lai và Kon Tum về việc khắc phục hậu quả do cơn bão số 4 gây ra ở các tỉnh, thành phố khu vực miền Trung (thực hiện ý kiến kết luận của Thủ tướng Chính phủ tại Thông báo số 313/TB-VPCP ngày 30/9/2022 tại cuộc họp đánh giá thiệt hại ban đầu, rút kinh nghiệm, khắc phục hậu quả cơn bão số 4 và Công điện số 875/CD-TTg ngày 30/9/2022 của Thủ tướng Chính phủ về việc tập trung khắc phục hậu quả cơn bão số 4 và chủ động ứng phó thiên tai trong thời gian tới).

Với vai trò thành viên Ban Chỉ đạo Quốc gia phòng, chống thiên tai, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội tham gia đầy đủ các cuộc họp của Ban Chỉ đạo theo nhiệm vụ được phân công để kịp thời nắm bắt thông tin, chỉ đạo các địa phương về công tác ứng phó với mưa, bão, lũ lụt, công tác hỗ trợ các địa phương bị thiệt hại do thiên tai; chỉ đạo các địa phương nắm tình hình, diễn biến mưa lũ và thống kê thiệt hại; phối hợp với các thành viên Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống thiên tai nghiên cứu, tham mưu trình Thủ tướng Chính phủ xem xét hỗ trợ cho các địa phương để cứu trợ dân sinh, khôi phục sản xuất và cơ sở hạ tầng thiết yếu, góp phần khắc phục nhanh hậu quả do thiên tai gây ra.

3. Công tác kiểm tra, giám sát việc trợ giúp, khắc phục hậu quả do thiên tai gây ra

Năm 2022, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội đã chỉ đạo các địa phương kiểm tra tình hình hỗ trợ gạo cứu đói cho người dân trong dịp Tết Nguyên đán Nhâm Dần năm 2022, rà soát nắm chắc tình hình đời sống nhân dân trong những tháng giáp hạt năm 2022, chủ động thực hiện các giải pháp trợ giúp tại chỗ, không để người dân nào bị đói; báo cáo kết quả tiếp nhận và cấp phát gạo hỗ trợ của Trung ương về Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Bộ Tài chính.

Thực hiện phân công của Ban Chỉ đạo Quốc gia về phòng, chống thiên tai theo Quyết định số 05/QĐ-QGPCCTT ngày 05/4/2022 về phân công phụ trách địa bàn và tổ chức kiểm tra công tác phòng, chống thiên tai (PCTT) năm 2022, Ban Chỉ huy phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội đã phối hợp với các Bộ, ngành tổ chức đoàn kiểm tra công tác phòng, chống thiên tai năm 2022 tại các tỉnh Hưng Yên, Thái Bình và Hà Nam (Đoàn kiểm tra do đồng chí Nguyễn Văn Hồi - Thứ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội làm Trưởng đoàn). Đoàn kiểm tra đã ghi nhận và biểu dương các địa phương có nhiều nỗ lực trong công tác phòng, chống thiên tai thời gian qua (xây dựng được phương án ứng phó với các loại hình thiên tai thường xuyên xảy ra trên địa bàn, chủ động phòng ngừa, ứng phó với thiên tai, quản lý và sử dụng tốt Quỹ Phòng, chống thiên tai,...). Đồng thời, Đoàn kiểm tra đã đề nghị các địa phương cần tiếp tục quan tâm, quán triệt thực hiện tốt Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 24/3/2020 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng ngừa, ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai và Nghị quyết số 76/NQ-CP ngày 18 tháng 6 năm 2018 của Chính phủ về công tác

PCTT; kiện toàn, sắp xếp lại tổ chức bộ máy, nâng cao hiệu quả hoạt động của Ban Chỉ huy; lồng ghép nội dung PCTT vào quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế xã hội của địa phương. Quan tâm, hỗ trợ kinh phí đầu tư trang thiết bị và nâng cao năng lực cho Văn phòng thường trực Ban Chỉ huy; rà soát toàn bộ các quy hoạch, kế hoạch của từng ngành, từng lĩnh vực và kế hoạch phát triển kinh tế xã hội làm cơ sở để đề ra các giải pháp lâu dài, bền vững.

Đối với các địa phương có xảy ra các đợt thiên tai, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội tổ chức các đoàn công tác trực tiếp đi nắm tình hình, kiểm tra, chỉ đạo công tác hỗ trợ dân sinh, động viên, thăm hỏi, tặng quà các hộ gia đình có người chết, mất tích, bị thương, các hộ có nhà ở bị hư hỏng, thiệt hại nặng; chỉ đạo các địa phương tổ chức khắc phục thiệt hại, bảo đảm không để người dân bị đói, bị khát, không có chỗ ở (điển hình là các đợt mưa lũ gây ảnh hưởng nặng nề tới người dân tại huyện Lương Sơn- tỉnh Hoà Bình, huyện Kỳ Sơn - tỉnh Nghệ An, huyện Hoà Vang - Thành phố Đà Nẵng)

4. Công tác hỗ trợ cho người dân bị thiệt hại do thiên tai

Căn cứ Nghị định số 20/2021/NĐ-CP ngày 15/3/2021 của Chính phủ quy định chính sách trợ giúp xã hội đối với đối tượng bảo trợ xã hội, trên cơ sở đề xuất nhu cầu hỗ trợ gạo cứu đói của 21 tỉnh, thành phố, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội đã tổng hợp, đề xuất Thủ tướng Chính phủ ban hành quyết định xuất cấp tổng cộng 24.762,465 tấn gạo để hỗ trợ cứu đói cho 492.484 hộ với 1.650.831 nhân khẩu, cụ thể như sau:

- Hỗ trợ Tết Nguyên đán Nhâm Dần và thiếu đói giáp hạt năm 2022:

Trình Thủ tướng Chính phủ quyết định xuất cấp 24.329,685 tấn gạo từ nguồn dự trữ quốc gia cho 21 tỉnh để hỗ trợ 1.621.979 nhân khẩu (484.075 hộ). Trong đó: 13.959,585 tấn hỗ trợ 930.639 nhân khẩu (291.723 hộ) trong dịp Tết Nguyên đán Nhâm Dần; 10.370,1 tấn hỗ trợ 691.340 nhân khẩu (192.352 hộ) cứu đói giáp hạt.

- Hỗ trợ khắc phục hậu quả thiên tai:

Trình Thủ tướng Chính phủ hỗ trợ 432,78 tấn gạo cứu đói cho 8.409 hộ với 28.852 nhân khẩu thiếu lương thực do mất mùa tại tỉnh Bình Phước.

5. Công tác phối hợp với các bộ, ngành, địa phương

Phối hợp, tham gia với Ban Chỉ đạo Quốc gia phòng, chống thiên tai xây dựng một số Chương trình, Đề án, văn bản pháp luật như sau: Nghị định thay thế Nghị định số 02/2017/NĐ-CP ngày 09/01/2017 của Chính phủ về cơ chế, chính sách hỗ trợ sản xuất nông nghiệp để khôi phục sản xuất vùng bị thiệt hại do thiên tai, dịch bệnh; Chương trình tổng thể phòng, chống thiên tai quốc gia (Quyết định số 1651/QĐ-TTg ngày 30/12/2022 của Thủ tướng Chính phủ); Kế hoạch phòng, chống thiên tai quốc gia đến năm 2025 (Quyết định số 342/QĐ-TTg ngày 15/3/2022 của Thủ tướng Chính phủ).

Ngoài ra, còn phối hợp với các Bộ, ngành liên quan xây dựng văn bản, hoàn thiện cơ chế, chính sách trợ giúp đột xuất trong phòng chống, khắc phục hậu quả

thiên tai, biến đổi khí hậu; Theo dõi, quản lý hoạt động quỹ, hội trong công tác cứu trợ đột xuất, trợ giúp đối tượng yếu thế, có hoàn cảnh khó khăn bị ảnh hưởng thiên tai, lý do bất khả kháng.

PHẦN II

PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ NĂM 2023

1. Phương hướng, nhiệm vụ năm 2023

Để tiếp tục thực hiện tốt công tác phòng, chống thiên tai trong năm 2023, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội tập trung tổ chức đánh giá, rút kinh nghiệm công tác chỉ đạo, điều hành; phát huy các kết quả đã đạt được, khắc phục những tồn tại, hạn chế trong công tác hướng dẫn, chỉ đạo địa phương thực hiện phòng chống thiên tai, cụ thể như sau:

- Thực hiện tốt công tác chỉ đạo phòng, chống lụt bão, khắc phục hậu quả thiên tai, nắm chắc tình hình thiệt hại do thiên tai gây ra; chỉ đạo các địa phương thực hiện tốt trợ giúp đột xuất, bảo đảm ổn định đời sống nhân dân khi có thiên tai xảy ra; tiếp tục bám sát tình hình thiếu đói, chỉ đạo các địa phương chủ động rà soát, tổng hợp tình hình thiếu đói để có các giải pháp hỗ trợ kịp thời; tăng cường công tác kiểm tra, giám sát thực hiện trợ giúp đột xuất ở địa phương.

- Đảm bảo cho người dân gặp khó khăn do hậu quả của thiên tai, dịch bệnh, biến đổi khí hậu, hỏa hoạn, tai nạn giao thông, tai nạn lao động đặc biệt nghiêm trọng hoặc các lý do bất khả kháng khác gây ra được hỗ trợ các điều kiện sống tối thiểu về lương thực, thực phẩm, nhà ở, đất ở, công cụ sản xuất, dạy nghề, giới thiệu việc làm.

- Đào tạo, tăng cường năng lực ứng phó với những rủi ro do thiên tai, dịch bệnh, biến đổi khí hậu, hỏa hoạn, tai nạn giao thông, tai nạn lao động đặc biệt nghiêm trọng hoặc các lý do bất khả kháng khác gây ra cho lực lượng cán bộ làm công tác trợ giúp xã hội và cho cả người dân để người dân có đủ năng lực ứng phó với rủi ro, giảm thiểu thiệt hại, tạo cơ hội cho họ hoà nhập cộng đồng, góp phần đảm bảo ổn định và công bằng xã hội.

- Xây dựng thí điểm mô hình phòng ngừa, giảm thiểu thiệt hại do thiên tai gây ra cho người dân, giúp người dân ổn định, phục hồi sau thiên tai. Thí điểm các phương pháp thu thập dữ liệu liên quan đến công tác trợ giúp đột xuất, phương pháp chi trả hỗ trợ cho người dân được hiệu quả, nhanh chóng, đáp ứng nhu cầu hỗ trợ khẩn cấp.

2. Kiến nghị, đề xuất

- Tăng cường hiệu quả công tác phòng ngừa thiên tai, thảm họa; đẩy mạnh kiểm tra sau bão, lũ, hạn chế thấp nhất thiệt hại về người, quản lý việc quy hoạch, xây dựng công trình thủy điện, thủy lợi, công trình hạ tầng, phối hợp giữa chính quyền địa phương với các chủ hồ chứa thủy lợi, thủy điện trong quá trình điều tiết, xả lũ.

- Cần xây dựng các công trình vượt lũ, chống ngập ở các địa bàn thường xuyên xảy ra thiên tai.

- Thường xuyên kiểm tra, rà soát dân cư tại các khu vực có nguy cơ xảy ra sạt lở đất để chủ động di dời dân, giảm thiểu thấp nhất thiệt hại về tính mạng và tài sản cho nhân dân.

- Tổ chức tập huấn, chia sẻ kinh nghiệm về công tác ứng phó sự cố, thiên tai và tìm kiếm cứu nạn cho các địa phương.

Kính gửi Ban Chỉ đạo quốc gia về phòng, chống thiên tai tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Các thành viên Ban Chỉ huy PCTT&TKCN
Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội;
- Lưu: VT, Cục BTEXH.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Văn Hồi